

FRATERNITAS

Sv. XLII. br. 165 – OFM Rim – E-mail: fraternitas@ofm.org – 1. 5. 2010.

[FRATERNITAS](#) | [OFM](#) | [DOCUMENTI](#) | [ALBUM](#)

750. obljetnica Konstitucija iz Narbone (1260. - 2010.)

Na 10. travnja 2010. bio je u Narboni (Francuska) studijski dan o 750. obljetnici Konstitucija iz Narbona (1260.-2010.). Spomenulo se 750. obljetnice slavlja Generalnoga kapitula u Narboni 1260. godine. Za vrijeme toga Kapitula ponovno su pod sigurnim vodstvom sv. Bonaventure sistematizirane i dopunjene odredbe koje je pripremio Generalni kapitul 1239. godine. Složene su u organsko tijelo zakona i

dobile su ime Narbonske konstitucije. Više puta dotjerivane i obogaćivane drugim statutima i kapitulskim aktima Narbonske konstitucije označile su različite etape koje je živio Franjevački red, osobito u prvim stoljećima svoje duge povijesti.

Sudjelovali su: fra J. B. Auburger, OFM; fra A. Menard, OFM Cap; fra L. Bertazzo, OFM Conv; mons. A. Planet, biskup Carcassonnea-Narbone i kardinal Franc Rodé, prefekt Kongregacije za Institute posvećenoga života i družbe apostolskoga života, koji je naglasio kako su konstitucije knjiga koju treba imati uza se, čitati uvijek, jer u njima se ne nalazi već poznata pripovijest, nego projekt života, božanski poziv koji započinje svako jutro i puno ostvarenje iziskuje u hod vjernosti Bogu i ljudima tijekom čitavoga dana. Opslužujući vlastite konstitucije, doista, redovnici ustrajavaju u zajedništvu s Crkvom i pružaju svijetu svjedočanstvo evanđeoskoga života.

Zajednički novicijat za provincije Južne Italije

Fra Pietro Carfagna, provincijalni ministar koordinator, sazvaio je skupštinu provincijalnih definitora Compi Sud, koja je od 25. do 27. ožujka bila u Baronissi, na temu "Međuprovincijski novicijat sedam provincija Južne Italije". Bio je to trenutak oslušivanja i suočavanja ne samo zbog novicijata, nego također i na liniji unapređivanja interprovincijalnosti što je potiče Uprava Reda, s obzirom na «trajnu i početnu formaciju, evangelizaciju, promicanje zvanja, kulturalno područje» (br. 28 I Projekta Compi). Osobito za zajednički novicijat u Piedimonte Matese, za koji je početak predviđen u 2011. godine, definatori sedam provincija jednoglasno su potvrdili posebne

Statute, Ratio Formationis i Projekt formacije. Uz to su raspravljali o kriterijima razlučivanja promicanja zvanja i prvog prihvata, zaželjeli su imati zajedničke smjernice među provincijama. Bit će definiran jedinstven program za postulaturu koji će trebati predvidjeti zajednička vremena među postulatnima, poželjevši kako redukciju na dvije postulare tako i trajanje postulare od dvije godine. U svibnju 2011. godine, na prijedlog Koordinacije Tajništava za evangelizaciju, bit će ostvarena Skupština Compi-Sud proširena na različita područja evangelizacije Južne Italije. Za Ministra koordinatora za sljedeće trogodište izabran je fra Francesco Lanzillotta, provincijalni ministar Kalabrije.

Bratstvo OFM u brojevima

Na 31. prosinca 2009., bilo je 14525 manje braće (- 199 u odnosu na 2008.). Nekoliko detalja: Postulanata 586 (nisu uračunati u zbroj); novaka 399; privremeno zavjetovanih 1426; svečano zavjetovanih 12700 (svećenika 9866; trajnih đakona 73; braće s kleričkom opcijom 1462; braće laika: 2332; braće bez opcije 280). Naše braće: kardinala (6) i nadbiskupa/biskupa (107), zajedno 113. Prošle godine preminuo je 321 brat.

Manja braća, prisutna u 110 zemalja, ovako su raspodijeljeni: Afrika i Srednji Istok: 1109; Latinska Amerika 3505; Sjeverna Amerika 1510; Azija - Oceanija 1295; Zapadna Europa 4612; Istočna Europa 2494.

Cijeli Red je podijeljen u 102 provincije, 8 samostalnih kustodija, 14 ovisnih kustodija, 1 federacija, 20 fundacija, 14 konferencija provincijalnih ministara i 3 Unije konferencija (Azija / Oceanija: FCAO; Latinska Amerika: UCLAF; Europa: UFME).

Brojevi nisu sve, ali mogu predstavljati zgodnu prigodu «da učinimo predah na putu da razlučimo gdje smo, kamo idemo, kamo nas nuka Duh i prema kamo želimo ići»

(Ponovno krenuti od Evanđelja, str. 9).

Obveze Generalnoga ministra

- ▶ **2. - 7. svibnja:** sudjelovanje na Kongresu franjevačkih odgojitelja (Meksiko).
- ▶ **8. svibnja:** svetkovina Svete Marije Posrednice (Rim).
- ▶ **10. - 14. svibnja:** jako vrijeme Generalnoga definatorija.
- ▶ **15. svibnja:** susret Generalnoga ministra i Definatorija s Provincijom sv. Bonaventure i s Franjevačkom obitelji u Torinu.
- ▶ **17. - 21. svibnja:** susret s predsjednicima konferencija Reda (Rim).
- ▶ **21. - 23. svibnja:** pohod Provinciji sv. Stjepana Kralja (Transilvanija - Rumunjska).
- ▶ **25. svibnja:** susret sa talijanskim sestrama klarisama (Asiz).

Rudnici, rudari i misionari

Ugljenokopi u Belgiji, kao i u drugim zemljama, predstavljali su važnu industriju, učinili su naprednima regije i obogatili neka društva i obitelji vlasnike. Ali cijena koju su plaćali rudari bila je vrlo visoka. Rad u bunarima i u galerijama ugljena zahtijevao je odvažnost, odreknuće i solidarnost. Život rudara često je bio uznemiren teškim nesrećama i katastrofama i obilježen teškim smrtnim bolestima. Ti rudari bili su redovito stranci. Nakon II. svjetskog rata u Belgiju su išli mnogi talijanski rudari koje su pratili svećenici i redovnici kao misionari u mjestima rada i patnje. Među njima su bila i mnoga manja braća. Jedan od njih, fra Nikola Jachini, još uvijek živi među obiteljima koje su ostale i organizirao je izložbu o životu rudara u Belgiji u dvorani Emile la Croix u općini Sambreville (27. travnja - 2. svibnja 2010.).

Nakana mu je da se izložbom zahvalno spomene odvažnosti svih rudara, iz simpatije za sve one koji

još danas trpe bolesti zadobivene u rudnicima i na spomen onih koji su izgubili život u nesrećama u rudnicima.

Izložba obuhvaća materijal i pomagala koja su rudari koristili (svjetiljke, krampove, kacige, itd.) i 15 velikih plakata će podsjetiti na rudnike, na opasnosti toga posla i na alat koji su se rudari služili. Neke fotografije upriličit će katastrofu u Marcinelle (1956. godine), podsjetit će na rizike kojima su bili izloženi radnici u rudnicima i obiteljske drame izazvane katastrofama. Izložbu je organizirao C.A.I.B.S. (Centar kulturalne animacije iz Basse - Sambre), uz potporu mjesnih civilnih institucija i talijanske katoličke.

Međunarodno udruženje franjevačkih izdavača (EFRA)

Rođeno 1995. godine, Udruženje okuplja oko 10 franjevačkih izdavačkih kuća, gotovo sve pripadaju OFM, i ima kao cilj uzajamno poznavanje, suradnju i izmjenu publikacija i također financijsku potporu za kuće u poteškoćama. Svake dvije godine se sastaje da vrednuje redakcijske i izdavačke planove i publikacije i da organizira zajedničke poslove, da objavljuje na različitim jezicima. Uz posao tipičan za izdavačke kuće franjevačkog obilježja, prije nekoliko godina Udruženje si je uzelo u zadatak da popuni "kulturalne" nedostatke prisutne u Redu. Tako su se rodile skupine istraživača koje podupiru izdavačke kuće i visoko znanstvene publikacije na području franjevačkih i drugih studija.

Potvrdom novog Statuta, sa strane Uprave Reda (13. ožujka 2009.). EFRA želi potaknuti sve izdavačke kuće ili izdavačka tijela koja pripadaju Redu da se pridruže Udruženju. Pozivamo također da nas kontaktirate elektroničkom poštom (efra@ofm.org), da mogemo uspostaviti odnose i započeti izdavačku suradnju.

Unija franjevačkih obitelji Italije

Godinu dana nakon Međunarodnog kapitula na rogožinama koji se slavio u Asizu (15. -18. travnja 2009.), Konferencije provincijalnih ministara OFM, OFM Conv i OFM Cap, sastale su se u opet u Asizu da skupe "baštinu 800. obljetnice: s Franjom evangelizirati u povijesti". Bila je to XXXIV. generalna skupština, u kontinuitetu tradicije godišnjih međufanjevačkih susreta koji karakteriziraju talijansko franjevaštvo. Ministrima su u otkrivanju i življenju

baštine 800. obljetnice razmišljanjem pomogli fra Giacomo Bini i uzajamno dijeljenje triju iskustava nove evangelizacije prisutnih u svakoj od tri franjevačke obitelji. Skupština je također potvrdila neke zajedničke inicijative: zajednički talijanski franjevački kalendar, objavljivanje "Collectio Franciscana Missarum" i pripremu talijanskog franjevačkog misala, tiskanje IV. sveska franjevačkih mistika, izdanje CD s tradicionalnom franjevačkom glazbom od 13. stoljeća do danas pod naslovom "Serafski pjev".

Zatim je svaka konferencija provincijalnih ministara raspravljala i razmišljala o svojim unutarnjim problemima, Talijanska konferencija provincijalnih ministara (COMPI) je produbila zadatke preuzete na Skupštini UFME u Bruxellesu (veljača 2010.), potvrdila je Statute za područje župnog pastorala i za Konferenciju asistenata FSR-a Italije, ispitala je situaciju misijske Fundacije u Kongu (Brazzaville) i pripremila susret s Generalnim defintorijem koji je predviđen za lipanj.

Italija - 'Palma mira' u spomen oca Allegre

Neke udruge grada Pozzallo (Sicilija), zajedno sa civilnim društvima i crkvenim zajednicama, su 28. ožujka, na Cvjetnicu, udijelili su u spomen časnoga oca Gabrijela Allegre odlikovanje "Palma mira" u ime Giorgia La Pire, porijeklom iz sicilijanskoga gradića i bivšeg gradonačelnika Firenze. U diplomi se kaže da je nagrada podijeljena «franjevačkom misionaru, strastvenom ljubitelju Božje riječi, za njegovo neumorno i nadahnuto istraživanje svega onoga što je moglo ujediniti, osobito u kineskom kontekstu u kojemu je djelovao». Zajedno s podjeljivanjem odlikovanja ocu Allegri, nagrada je podijeljena i drugim trima osobama za njihovo svjedočenje na području solidarnosti

i religioznih, ljudskih i kulturnih vrijednosti. Nagrada se sastoji od tablice priznanja, diplome i jednog srebrnog kipa u minijaturi Gospe Žalosne, koja se štuje u Pozzallu i u Portosalvu, majke trpljenja i boli svijeta. Nagrada za oca Allegru predana je Redu manje braće i preuzeo ju je fra Vincenzo Brocanelli

u ime Generalnoga ministra i donio ju je u Generalnu kuriju u Rim.

Knjige o franjevaštvu

► **P. Fedele da Fanna dei frati minori 1838-1881**, Vittorino Meneghin, OFM, Edizione Porziuncola, Asisz 2009., str. 271. Jednostavno rečeno knjiga otkriva jedan segment kulturalne povijesti franjevaca, točnije povijesti u 19. stoljeću koja i danas može mnogo poučiti. Fedelov lik pokazuje važnost studija, rigoroznog zalaganja i ozbiljne plemenitosti znanstvenog istraživanja koje ne poznaje popusta, ne traži prečace niti kompromise, vrijednosti danas često neočekivane u službenju Bogu i društvu s intelektualnim radom kao i s onim manualnim.

Rekonstrukcija načina kako se je u 19. stoljeću uobličavalo i ostvarivalo veliko kritičko izdanje pokazu kako se između sv. Franje i današnjice treba nanovo izvući cijela povijest institucija, doktrinarnih pothvata, studijskih i metodoloških praksa, koje su, jednako kao i sv. Franjo, konstitutivna baština povijesti Reda, stoga ih treba pažljivo uzeti u razmatranje.

► **Naar het land van de levenden. Regel van Franciscus van Assisi voor de minderbroeders** (U zemlji živućeg Pravila Franje Asiškoga za Manju

braću), Sigismund Verheij, Valkhof Pers, Nijmegen 2009., str. 207. Velika zasluga Sigismunda Verheija je u tome što je oslobodio Pravilo da bude gledano i tumačeno kao niz pobožnih tekstova u kojima nije ostalo ništa od izvorne Franjine karizme, osim nekog općeg nauka kršćanskoga savršenstva. Kroz studij izvora otkrio je izvorni evanđeoski stil života Franje i njegove braće. Sigismund Verheij pokazuje koje su mjesto Franjo i njegova braća izabrali za sebe u Crkvi i u društvu kad je napustio "mjesto" svoga oca i kad je počeo u Asizu tražiti "mjesto" gubavaca. To je bio trenutak obraćenja Franje. Konkretno smjernice Pravila mogu se shvatiti samo na temelju tog temeljnog izbora Franje za ranjivu i ovisnu stranu života. Franjo i njegovi drugovi ne žele više pripadati društvu u kojemu se osobe bore da zadrže i prošire svoju moć, da gospodare nad drugima i da štite svoje interese. Odricali su se političke, ekonomske, crkvene i vojne moći i sistema vrijednosti koji iz toga proizlazi. Oni su relativizirali sve te stvari pokazujući svojim stilom života da je samo Bog svemoguć.

Novi provincijalni ministri

- **Fra Francesco Bravi**, izabran je za provincijalnog ministra Provincije sv. Karla Boromejskoga u Lombardiji u Italiji.
- **Fra Antonio Scabio**, izabran je za provincijalnog ministra Provincije Veneto sv. Antuna u Italiji.
- **Fra Stane Zore**, izabran je za provincijalnog ministra Provincije sv. Križa u Sloveniji.
- **Fr. José Antonio Castiñeira Chouza**, izabran je za provincijalnog ministra Provincije sv. Jakova iz Compostele u Španjolskoj.
- **Fr. José Antonio Jordá Tomás**, izabran je za provincijalnog ministra Provincije sv. Josipa, zaručnika BDM, u Španjolskoj.
- **Fr. Reinald Van Laer**, izabran je za provincijalnog ministra Provincije sv. Josipa, zaručnika BDM, u Belgiji.

Novi provincijski vizitatori

- **Fra Dominic Vincent Monti**, iz Provincije Presvetoga Imena Isusova u SAD, imenovan je generalnim vizitatorom Provincije Uznesenja BDM u SAD.
- **Fra Manuel Anaut Espinosa**, iz Provincije sv. Evanđelja u Meksiku, imenovan je generalnim vizitatorom Provincije Triju drugova u Francuskoj - Belgiji.

Nositelji dara Evandelja

«Misije *inter gentes* nalaze svoj puni izričaj i, na neki način, svoje ispunjenje u misijama *ad gentes*. U mnogim prilikama Kapitul je o njima izrazio svoje iskreno cijenjenje i naglasio je važnost te bitne crte svake evangelizacije. Misije *ad gentes*, naime, ističu na poseban način početni trenutak vjere koja se rađa iz navještaja kerigme onima koji još ne poznaju Evandelje i koje poziva na obraćenje. Po toj vjeri navještenoj i uzajamno podijeljenoj Duh rada veže zajedništva iz kojih rađa Crkvu. Ta misijska dinamika bitno pripada fizionomiji Crkve, poslušne Kristovu nalogu koji kaže: 'Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učeći ih sačuvati sve što sam vam zapovjedio!'» (br. 18)

Velike/male vijesti

► Rim – Imenovano novo Povjerenstvo "Službe za dijalog":

Ustanovljeno od Generalnog definitorija unutar Tajništva za misije i evangelizaciju, Povjerenstvo je ovako sastavljeno: Fra Roger Marchal (predsjednik), fra Nestor I. Schwerz (dopredsjednik), fra Roberto Giraldo (tajnik), fra Alvaro Cepeda, fra Frederic Manns, fra Pascal Robert, fra Silvester Shim, fra Massimo Tedoldi, fra Philippe Yates i fra Ruben Tierrablanca.

Na prvom sastanku, koji je bio od 20. do 21. ožujka 2010. godine, precizirana je svrha Povjerenstva, a to je da animira, *ad intra* i *ad extra*, služenje za dijalog u njegovim trima dimenzijama: ekumenskoj, međureligijskoj i međukulturalnoj (Generalni kapitul *Nalog* 28). Programirane su također različite inicijative susreta i dijaloga s predstavnicima različitih kršćanskih vjeroispovijesti i različitih religija i kultura. Uz to, da bi se promicala "Služba za dijalog" u jedinicama Reda i da se pomogne braći u zalaganju za mir, za suživot, za uzajamno poštovanje i za skrb za stvoreno, bit će pokrenuti neki susreti na različitim kontinentima. Povjerenstvo je, na kraju, odlučilo da će prevesti na različite jezike četiri pomagala za dijalog koje je pripravilo u prethodnom šestogodištu, tako da omogući njihovo šire poznavanje,

► **Pohod u Albaniju:** Generalni ministar, u pratnji Generalnoga definitora iz Compi, pohodio je u danima od 20.-25. ožujka, braću koja su Albaniji i druge koji su u službi albanskih katolika u velikoj župi Tuzi, u Crnoj Gori, i u jednako važnoj župi u Đakovici na Kosovu. Susreo je svu braću u pojedinim bratstvima i također u općoj skupštini Provincije, nakon čega su slijedili individualni susreti s Generalnim ministrom. Osobito dirljivo je bilo euharistijsko slavlje u svetištu sv. Antuna u Laçu. To

Svetište, koje se nalazi nedaleko Tirane, smješteno je na izoliranoj planini i veoma ga posjećuje narod, ne samo katolički, tako da je već postalo duhovni centar Albanije. S Generalnim ministrom je na trgu pred Svetištem u slavlju sudjelovalo oko 2000 osoba, spontano pristiglih iz svih mjesta, katolika i muslimana.

Svetište sada ima i web stranicu:

<http://zanishenndou.org/>

Za vrijeme pohoda Generalni ministar je mogao susresti i sestre klarise u Skadru, sestre franjevke različitih kongregacija prisutnih u Albaniji, i bio je na kazališnoj predstavi i na koncertu koji su bili upriličeni njemu u čast u Skadru. Posljednjeg dana slavljena je svetkovina Provincije na Blagovijest. U slavlju su sudjelovali apostolski nuncij, dvojica biskupa i mnoštvo naroda, velika grupa sestara franjevki i sva braća Provincije. Premda je mala, Franjevačka provincija u Albaniji predstavlja najbrojniju i najvažniju redovničku prisutnost, poradi svoje neprekinute povijesti služenja narodu i mnogobrojnih mučenika, i poradi sadašnje jedrosti.

► Master iz formaciji – franjevačka perspektiva:

Franjevački institut duhovnosti Papinskog sveučilišta Antonianum, odgovarajući na zahtjeve sa strane franjevačke obitelji s obzirom na obnovu formacije, predlaže master iz franjevačke formacije na talijanskom jeziku i od 2010. godine također na engleskom jeziku.

Nakana te formacije za odgojitelje je da pruži teoretsko i praktično znanje načela i dinamika formativnog hoda, s osobitim uporištem na franjevačkoj antropologiji.

Za više informacija što se tiče cijena, reda predavanja i opisa tečajeva, pogledajte:

<http://www.antonianum.eu/>

► **VIII. susret u Grecciju (Italija): 7. - 8. svibnja 2010. - Oasi Gesù Bambino Greccio (Rieti):** Tema VIII. susreta bit će: **Franjevci i upotreba novca.** U nekoj vrsti

povijesnog prepoznavanja koje polazi od franjevačkih početaka, bavi se pitanjem prikladne upotrebe zemaljskih dobara na liniji evanđeoskog nauka. Razmišljanje koje proizlazi stavlja se u temelj i kao poticaj mnogim teorijama ekonomske politike koje su se množile u zapadnoj povijesti i koje su si postavljale za cilj da postignu zajedničko blagostanje. Rastuće uvjetovanje ekonomije na osobne i kolektivne odluke, sve zamješćenija potreba etičkih pravila za tržište koje ne bi radalo nepravdama i nejednakostima, upotreba novca između ponižavajuće bijede i bogatstva bez presedana, ozakonjenje profita i ponovnog društvenog investiranja, neki su od problematičnih čvorova ispitanih u predloženim izlaganjima.

Za informacije: e-mail:

frate.francesco@iol.it;

web: www.centroculturalearacoeli.it/

► **Washington:** Vlada Sjedinjenih Država je 12. travnja 2010. imenovala franjevca liječnika fra Danijela Sulmasya, iz Provincije Presvetog Imena Isusova u SAD, za člana Predsjedničkog povjerenstva za studije bioetičkih pitanja, novo tijelo za studije bioetike koje je htio Barack Obama, koje je zamijenilo prijašnje Predsjedničko vijeće za bioetiku, koje je osnovao bivši predsjednik George Bush 2001. godine. Zajedno s redovnikom imenovano je 9 drugih članova.

Fra Danijel Sulmasy ima 54 godine, profesor je medicine i etike na University of Chicago i pridruženi je direktor na MacLean Center for Clinical Medical Ethics. Prije toga je obnašao je službe direktora na Bioethics Institute, Medical College u New Yorku i na Center for Clinical Bioethics, Georgetown University, u Washingtonu.

► Nagrada Franciscans Internationala:

Na 9. travnja 2010. fra Dionysius Mintoff, iz Provincije sv. Pavla apostola na Malti, primi je nagradu Franciscans Internationala za svoj rad za pravdu pri UN. Fra Dionysius, u dobi od 82 godine, sada radi s izbjeglicama u centru Peace Laboratory, kojega je blagoslovio papa Ivan XXIII., na Malti.

Fraternitas - OFM - Rim

► Redattore: Robert Bahčić

► <http://www.ofm.org/fraternitas>

► E-mail: rbahcic@ofm.org